

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Utolsó árkelet	
penz	árú
120.—	120.50
101.20	101.45
98.25	98.75
100.—	101.—
101.—	101.50
98.—	98.20
91.25	91.55
101.75	102.25
101.50	102.—
99.—	99.50
100.—	100.50
98.75	99.25
97.75	98.25
94.75	95.25
—	—
91.50	92.—
117.—	117.50
124.50	125.50
94.50	95.—
93.—	93.50
96.75	97.50
96.—	96.75
112.50	113.50
92.30	92.80
97.—	97.50
93.75	94.25
119.25	120.25
101.75	102.25
103.25	103.75
97.25	98.—
173.50	174.50
17.50	18.50
38.50	39.50
6.30	6.60
12.—	12.50
5.70	5.73
5.66	5.68
9.49	9.52
9.49	9.52
58.35	58.45
11.65	11.67
58.35	58.55
98.50	98.60
47.40	47.50
47.30	47.40
47.40	47.50
47.45	47.50
119.70	119.95

KROMPACHON.
(SZEPES MEGYE.)

Ajánlja
kipróbált
jó minőségű
SOLÓIT,
országos szelelővel, fa-állványon, teljesen felszerelve, ával.
A répa-metsző 17 forintjával, nála-állított répa-metsző 28 frtjával.
árakon.
A gyár kezkesedik gépei
rt.
Zsákosági gépraktár nagy Péterfián
hatók, illetőleg megvehető.
Ebenemű készítményeiről, ár-
vasgyár igazgatósága.

Előzetes árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 — —
Negyed évre 3 — 50 —

Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény díjtalan. Vezetőségi és közéleti, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előzetes helyben
TELEGDI K. LAJOS és IY. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASZT IREB könyvnyomdájában és a postahivatalok száján.

Hirdetési díj:
Négy hasábról kezdve soronként 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többszörösen
hirdetéseik alkalmán a legolcsóbb árértékűnek fel.
Bélyegdíj minden költés beigaz-
lásért 30 kr.

„Nyitlér”-ben megjelenő közle-
mény minden sorra 30 kr.

Hirdetéseik felvételére a kiadó-
hivatalban, KUTASZT I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHMÁN
MAN H. könyv. irodájában is.

Négy nappal vagy bármennyivel
előre bejelentéssel a közle-
ménynek szüneteltetését
Kéziratok vissza nem
adatok.

A rázkódtatás!

(r. e.) Tisza kormányelnök ur f. hó 6-án tartott beszédében a parlamentnek erősen tudtára adta, hogy kivéle mindenki kormány-képtelen, mert — szerinte — a létező pártok egyike sem lenne képes rázkódtatás nélkül a kormányátvételére. Annyi tény, hogy egy ily rázkódtatás a homéri kacaj rázkódtatása csakugyan kísérné bukásában ő exzellenciáját; erősen is megrázta az ő exzellenciája alatti ingó talajt a főrendiházi ellenzék, majd a visszaküldött t. javaslat tárgyalásának alkalmával a két ellenzék, a mely kimutatta a Tisza párt elbizakodottságát és tehetetlenségét az általa felzúdított eseményekkel szemben, vagy Szilágyi Dezső, a kinek beszédében valóban megrázó volt, a mint rámutatott Tiszának elvtelenségére s arra, hogy a hatalom megtartásáért ő még a megvetés elviselésére is képesek. Rázkódtatás volt reá Somsich itélete, a ki kimondotta, hogy a Tisza politikája fölfőtlen engedelmeség fölfel és erőszakoskodás lefelé és rázkódtatás volt Tiszára nézve a Horánszky Nándor csütörtöki beszéde, a ki a kormány által felidézett erkölcsi romlást tárta fel egész nagyságában, — a gr. Apponyi Alberté, a ki nem csupán kegyetlen kritika alá vette a kormány által uralkodásának 9 éves korszakát, de mind a horvát-, mind pedig a zsidókérdésben kimutatta a helyes megoldást: ott egy királyi leirat kieszközölését a trónra való befolyásával dicsekvő Tisza részéről, mely leirat tisztába hozná a horvátok előtt, hogy mire számíthatnak, a zsidókérdésben pedig egy eszélyes közgazdasági politika alkalmazását. És érezte mindenki, éreznie kellett Tiszának is, hogy imé — ha már a közjogi alapon álló kormány lesz a mostaniki utódja, akkor itt áll egy ember, a ki erélyesebb és tehetségesebb Tiszánál s ugy családai tradíciójánál, mint saját egyéniségénél fogva kezkesedik arról, hogy »rázkódtatástól« ne tarthasson sem a korona, sem az ország. Imé, egy vetélytárs! És ez a tudat már is rázkódtató... Tisza Kálmánra nézve.

De hát elvégre is gondolkoznunk kell a felett, hogy vajjon mi értelme lehet a kormánypárt rejtelmes célzásainak, a melyekből az vehető ki, hogy a Tisza-kormány bukása valami nagy szerencsétlenséget hozna magával? Hát vajjon nem élünk mi alkotmányos garanciák határai között? Hát egy alkotmányos és parlamentáris állam életében okvetlen »forradalmár« (tehát az, a minek nevezte Tisza), egy ellenzék, a mely valamely kormány megbuktatására, vagy pedig maga kormányra törekszik? És ha ennek daczára a Tisza-féle cselözetek nem lennének hazugak, akkor szükségképen igen furcsa gondolataink kell hogy támadjanak egyrészt a korona, másrészt Tisza-felől! A koronáról, (ha nem tudnók, mennyit lehet hinni éppen Tiszának) azt kellene hinnünk, hogy az egész parlamentarizmusba nem elegendett más okból, mint hogy felvilágosított arról, miszerint a dynasztikus és össz-birodalmi érdekek semmi által sem nyerhetnének minden nagyobb veszélyeztetés nélküli tulsúlyt Magyarország érdekeivel szemben, mintha egy ügyes politikus (és ilyen ügyes politikusokat tudott magának mindig kiszemelni Bécs) a parlamentáris formák ügyes kihasználásával vállalkozik erre! És ha Tiszának hitelt adtnak, azt kellene hinnünk, hogy minden kormányra lépő államférfival mintegy vérszerződést iratnak alá s kijelölik előtte azon dynasztikus és össz-birodalmi célokat, a melyeket szem előtt tartania kell, a melyek nélkül ő maga bukik, sőt Magyarország is elveszti önkormányzati jogát. És csakugyan nem lehet más értelme egy népszerűtlen kormányvezérnek, a ki azt mondja, hogy az ő bukása megrázódtatná

a fennálló rendet! De ezen esetben Tiszával szemben is merülnek fel súlyos kérdések: Ha szerinte egész parlamentarizmusunk nem egyéb, mint fikció, ha az egész nem vehetőnek egyének, mint a mérget rejtető labdacsk megédesítésének: akkor mi az a kormányférfi, a ki ezen átoknak eszköze, ezen romlásnak megvalósítója? Bűntárs? kit a hatalom fénye megszegyenített, vagy mártyr, egy modern Brutus, ki szerepet játszik, hogy hazáját megmentse? Harmadik következtetés nincsen, csak is az, a mely e kettőből következik: Ha bűntárs vagy, akkor minden hazafi kötelessége az, végre valahára, hogy szétfejtse azt az ámitásból, hazafiatlanságból és rosszakaratból szőtt hálót, ha pedig vértanu, oh akkor ne folytass tovább az önfeláldozást, hanem bizz a nemzet erejében, mely — ha úgy kívántatnék — megfogja oltalmazni létezőit és sikra száll azok mellett bátran és egyenesen.

Imé, ily következtetéseket vonhatnánk le a Tisza-kormány hatalmának fenntartására kitalált rejtelmes és sejtelmes cselzásokból, ha azoknak egyéb értéket tulajdoníthatnánk, mint a mennyit tulajdonítunk e párt »szabadelvű« czímének. Csak ki abból a bársonyszékből, úgyneve Bécsnek, Jeruzsálemnek és Gesztnek: a nemzet idegei megbirják ezt a rázkódtatást!

A csütörtöki ülés.

Nagyérdékű ülése volt csütörtökön a képviselőháznak. Napirend előtt Széchenyi miniszter benyújtá az új ipartörvényjavaslatot. (E számunkban kezdetűnk megközlését. Szerk.) Erre a költségvetési törvényjavaslat keretében tárgyalás alá, Hegedűs Sándor előadó rövid felszólalása után Mocsary Lajos szolt röviden: A költségvetés általános tárgyalása alkalmával elmondottak után csupán annak kijelentésére szorítkozik, hogy ő és pártja nem viseltetnek bizalommal oly kormány irányában, melyek a 67-iki közönséges kiegyezés terén állanak. Ennelfogva a szónyegen levő törvényjavaslatot nem fogadják el. Ezután a mérsékelt ellenzék szóalkotói, Horánszky Nándor és gr. Apponyi Albert támadták meg a javaslatot és a kormányt, oly sikerrel a minde párt még aligha ért el. Horánszky Nándor a kormány eljárásának eles kritikájával kezdetű szólni s azt a nihilizmus kormányának nevezték s 9 éves uralkodását valóságos csapásnak az országra.

De — folytatá — az általános politikai helyzetre vonatkozólag is méltóztatnék szives figyelmét, hogy felhívjam a t. képviselőház szives figyelmét egy nagy és szomorú betegségre, a mely egész politikai iskolává kezd kifejlődni. Ez a politikai erkölcsi hanyatlás. (Ugy van! balfelől) Erős meggyőződésem t. ház, hogy ha a baj nem orvosoltatik, alá fogja ásní a parlamenti élet erkölcsi alapjait, meg fogja mérgezni Magyarország közéletét. Hát legyen szabad nekem csak néhány tapasztalati tényre hivatkoznom, el're is kijelentvén, hogy távol van tőlem minden személyes irányzat, vagy minden olyan feltevés, mely a politikai erkölcsi hanyatlást az egyéni jellem tisztaságával összeköttetésbe hozni akarja. Minden nap látjuk, t. ház, hogy férfiak, kik a közéletben éveken keresztül erős ellenzéki állást foglaltak el, a kik indígnaczióval nyilatkoztak mindenről, a mi a kormány politikáját illeti; és ime, midőn arra kerül a sor, hogy meggyőződésüket tettekben szolgálják, egy képviselői mandátum elég arra, hogy egész politikai multjokkal szakítsanak. (Élénk helyeslés és tetszés balfelől.) És ebben még az a szomorú, t. képviselőház, hogy akad Magyarországon választókerület, mely ezen egyéneket — majd megmondom hogyan és miként — megvalásztja a t. kormány pedig mindenkor hathatósan támogatja Mindennapi tapasztalat továbbá, hogy ide a képviselőházba beülhetnek tisztelt férfiak ellenzéki állásponton, ellenzéki nyilatkozatok és program alapján, a kik itten napokig, hetekig, évekig folytatják az ellenzéki szerepet és egyszer egy szép napon minden ok nélkül — mert ha volna rá ok, semmi kétség, hogy az ellen bárkinek is megjegyzése lehetne — arra ébrednek fel — sőt a helyzet rosszabbra fordultá után ébrednek arra, — hogy a kormánypárton talájják magukat, a t. kormány pedig igyekszik őket minden alkalommal kitüntetni, hogy miként, azt mindnyájan ismerjük és tudjuk. (Élénk helyeslés balfelől.) Mindennapi tapasztalat, t. képviselőház, hogy a kormánypártiság mellett hogy

tenyésznek a hivatalok, a kitüntetések és egyéb előnyök, míg az ellenzéki ember, aki keresi és akarja — részemről nem helyeslem, ha teszi — csak elveinek áru juthat valamihez. Felémítem mindezt csak azért, hogy rámutassak arra, mennyire más volt a szellem e tekintetben a Deákparti kormányok idejében, midőn a t. miniszterelnök ur oldal mellett a legkiválóbb ellenzéki férfiak szolgáltattak az ország főbírói helyeire. Csak azért említem ezt, noha nem helyezek reá sulyt, hogy ki alkalmaztatik az állásokra, ki nem, csak azért említem, mondom, hogy hivatkozom reá, hogy Magyarországon ma a tekintetben egész monopoliar van kifejlődve. (Ugy van! balfelől.)

Tudjuk, hogy éveken keresztül késik a t. kormány a járásbírószék helyeinek rendezéséről szóló törvény bezzikelyezésével, pedig ennek jelentőségét tudni fogja mindenki, aki a közéletben látja, hogy városok, községek mint versenyeznek e téren egymással. Hisz előttem történt, midőn egy választ kerület, mely minden időben szélső ellenzéki volt, egy deputációt küldött ide, melynek tagjai közt ismerőseim voltak és a politikai helyzetről beszéltek. Azért hozom ezt fel, mert nem a magam érdekebe szólok, minthogy az mindig a szélső ellenzék kerülete volt és az mondattott, — hogy ez és ez a város kormánypárti lesz, mert el akarják vinni a járásbírószéket, a másik pedig azt mondá, hogy azért lesz kormánypárti, mert akarja, hogy a járásbírószéket odavigyék. Előfordul gyakran a kormányzat terén, magam is ismerék ily eseteket és szívesen szolgálók vele, hogy oly dolgok történnek, melyek a legnagyobb törvénysértésekkel egész vidék erekeit támadják meg, mert kiváló kormánypárti férfiak vannak érdekelve. (Ugy van! balfelől.)

Midőn ilyenek történnek és a közönség látja, hogy Magyarország nem Magyarország, hanem egy kormánypárti szövetkezet; és azt látják, hogy hivatalok, kitüntetések osztogattnak és az emberek, fájdalom, annyira gyengécskék, hogy ilyen uton meggyerhetők: lehet-e csodálkozni, hogy városok, községek, egyletek, egyének önkényt kinalják magukat a kormánypárti politikának és odajutottunk, hogy ma-holnap megbámulják azon ellenzéki embert, mint talán együtt, a ki elég erős arra, hogy a kormánypártiság áldásait magától elutasítsa, meggyőződését az ellenzék körében iparkodjék érvényesíteni? (Élénk helyeslés a bal és a szélsőbal oldalon.)

Csoda e t. ház, hogy ezen irányzat magának a törvényhozásnak alakulásán is megállítsák? mert ma már a törvényhozás nem akar a dolgok intézője, hanem csak regisztrálója lenni; ma már a törvényhozás nem fokrőmerője a közéletnek, csak visszhangja a hatalomnak; csoda-e, ha itt megszavaztatik minden, amit pedig kint elítéltek; csoda-e ha ma már a parlamentre az országban oly csekély sulyt fektetnek, és oda jutunk, a hová jutottunk, hogy Tisza Kálmán az ország, a politika, a hatalom, a kormány, a hivatal forrás és minden, az országgyűlés, a törvényhozás pedig semmi egyéb, mint üres frázis. (Ugy van! Ugy van! a bal és szélsőbal oldalon.) Tisza Kálmánnak a többségre s ezzel együtt a parlamentre való szakadatlan nyomását szónok ostromozza kivált a horvát események alkalmából. Kérdi, hogy látott-e vagy hallott-e valaki a sajtóban, a közvéleményben, társaságban vagy akárhol kérdést tenni az iránt, hogy mit fog erre a törvényhozás mondani? Nem t. képviselőház! A törvényhozással senki sem gondolt. Sajtó és közvélemény csak azt kérdezte, mit fog mondani Tisza Kálmán. (Élénk helyeslés és derűlt ség balfelől.) Méltóztatassanak a sajtónak és a közvéleménynek csak egyetlen egy »enunciáció«-ját, nyilvánulását felmutatni, ahol sulyt helyeztek volna a törvényhozásra mint faktorra és ahol a felett elmélkedtek volna, hogy ugyan mit mond ehéz a törvényhozás? En ilyet nem látam. S ez nagy baj és szerencsétlenség. Mert t. ház egy kormány, bárhol és bármily viszonyok közt hibázhat, mert emberekből áll. De ha egy ország hibázik, mindig sokkal nehezebb és fáradságosabb azt orvosolni. Hát t. ház ezek a politikai eredmények. S ezekkel szemben szabad legyen nekem kérdeznem, mi hát az, a mi ennek a kormánynak érdemét képezi? (Halljuk! a balfelől.) Méltóztatassanak felállítani a mérleget. Mi az az értékes és becses dolog, a mit a kormány művelt? Méltóztatassanak hozzá szólni. Hiszen a kormánypárton lenni nemcsak dicsőséges dolog de jó értelemben veszem, a kormányt nyíltan támogatni hálás is. (Halljuk! a balfelől.) Tessék tehát felsorolni. Mert miket mondtam, hogy az államadóságok az elviselhetetlenségig szaporodtak, hogy az állam-

háztartás rendezve nincs, hogy a politikai korrupció terjed, ezekkel szemben még is csak kell valamit produkálni, de nem pusztá frázissal a közvélemény előtt. (Élénk tetszésnyilatkozatok a bal- és szélsőbalfelől.) Vajjon talán a kormány alkotásában van a becses dolog? Hiszen ezek satnyák, színtelenek, ezek elvi magaslapon nem állanak. Organikus művet a kormánytól, a közpiskolai törvényjavaslatot kivéve, még alig láttunk. (Mozgás a jobb oldalon.) Beszéde végén megtagadja a szavazatát a t. javaslatról.

Apponyi Albert gróf főleg két tárgyal foglalkozott: Horvátországgal és az antiszemizmussal. Elismert annyit hogy a kormány »elvéte« alkotott valamit, de ha a mérlegjavult, semmit sem bizonyít, mert a pénzügyi állapot rosszabb. Erősen ostromozza a kormány befolyását a választásokra s azt, hogy bűnökét is elné, ha a hivatalnok eszközzé válik; s így p. o. a fenti jegyzékekkel szemben. Helyteleníté, hogy a horvát tartománygyűlés eluapoltatott s azt állítá, hogy jelenleg »Horvátországnak ma nagyobb politikai sulya van mint Magyarországnak.« Azt véli, hogy bekellett volna várni valamely felirat elfogadását s aztán egy kir. leiratba utasíttatni rendre a horvátokat. Az antiszemizmusról szólva, annak kitöréseit kárbaötajtja s kijelenti, hogy a papság sehol sem bátorította e mozgalmat, melynek forrása gazdasági bajokban keresendő. E bajt a hitelszervezet s a pazarsság védelme által lehet orvosolni. »er-czekig tartó eljenzések hangzottak fel Apponyi beszéde alatt s vágén.

Beszédeinek legfényesebb részlete volt az, a melyben az antiszemizmust fejtegette. »A baj, melynek szíptomáját az antiszemizmus neve allatt ismert mozgalom kezei — ugyanmond — mindenek előtt gazdasági baj. A gazdasági baj pedig abban áll, hogy azon rög-tőni átmenetben, melyen népünk keresztül ment a naturál gazdasági alapokról a pénzgazdaságra, nem volt gondoskodva egyuttal a tőkének áldásait mindenféle egyenlően és igazságosan kiosztó hitelszervezetről, és nem volt gondoskodva egyuttal a gyengéknek kellő oltalmáról. Ennek folytán a pénztöke, különösen annak vidéki elágazásaiban olyan foku hatalomra emelkedett a kisebb földbírtok, de a kisebb iparos vállalkozó felett is, hogy ezen osztályok annál sokkal inkább veszélyeit, sokkal inkább pusztító mint termékenyítő hatásait éri.

Ezen állapotból fejlődött egy bizonyos általános ingadozása a kisebb gazdasági existenciáknak, mely gyakran együtt járhat a termelés quantumának fokozásával, ezen bajból fejlődött azután az, hogy miután a pénztöke ezen birtokosai eddigi foglalkozásuknál fogva természetesen igen részben zsidók voltak, az ingerültséget, mely a pénztökének ezen okokból előállt tulkapasai és veszélyei ellen támadt, könnyű volt az előbb említett agitációnak a zsidók mint zsidók ellen fordítani.

S én meg vagyok győződve, t. ház, hogy addig, míg mód nem tiltatik arra, hogy egy egészséges, eleterős és pénztöket mindenféle egyenlően kiosztó hitelszervezet által ez a gazdasági egyoldalúság orvosoltassék (Mozgás a jobb oldalon), és addig, mi a gazdasági értelmiségben ketségtelenül hátra maradt és az intelligens elemeket egyhamar sem érhető parasztságnak e tekintetben egy bizonyos oltalom nem adatik: addig minden kenetteljes vezércikk és beszéd daczára tovább és tovább fog terjedni az antiszemizmus, míg végre olyan dimenziókat vesz, a hol az átsap abba a szeretetreméltó felekezetenküli jellegbe, melyet a kerepesi-uti zavar-gásoknál és a zalai és a somogyi zavar-gásoknál tapasztaltunk. (Mozgás.)

És ezért t. képviselőház, kénytelen vagyok ez alkalommal és némileg hangsúlyozottan ismételní azt, a mit már más helyen mondtam: hogy nagyon rosszul szolgálják izraelita polgártársunk érdekeit azon lapok, melyeknek — joggal vagy nem joggal — az a jelleg tulajdonítottatik, hogy »főleg a zsidó érdekeknek védelmével foglalkoznak.«

A kormány részéről gr. Szapáry Gyula és Tisza Kálmán reflektáltak gr. Apponyi beszédére.

Egy kifejezés gr. Apponyi részéről a »párt-szenvedély által sugált meggondolatlan-ság« volt. (Zajos ellenmondás az ellenzék pádokról.)

Pénteken a költségvetési törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta s 11 órakor már be is fejezte a képviselőház. A javaslat részleteiben is elfogadta a t. ház mindentovább i vita nélkül.

Budavár visszafoglalása.

(Thaly Kálmán felolvasása a történelmi társulat február 7-iki ülésén.) Budavár visszafoglalásának kétszázados évfordulójától már csak kis idő választ el bennünket. 1886-ban lesz az ünnepély fényesnek ígérkezik. Hogy az legyen, gondoskodott róla a főváros közgyűlése, mely az ünnepély módzatainak megállapítása végett bizottságot küldött ki. E bizottságba a történelmi társulat is kiküldte a maga megbízottait. Az ünnepély főbb mozzanatait megállapították s nagyjában megállapodtak arra nézve is, hogy az ünnepély emlékeztetések akarják tenni. Ez pedig csak nagyobb monográfia kiadása által lesz lehetséges. A harcban résztvevő hősök életrajzát, működésüket, családjuk történetét akarják kiadni.

E kiváló hősök közt volt Petneházy Dávid, a ki az első volt, a ki Budavár falára felmászott s ormára kitűzte a nemzeti lobogót.

Thaly Kálmán azt hitte, hogy a történelmi társulat intenciójához képest jár el, ha már most megindítja Petneházy Dávid életére vonatkozólag az adatok gyűjtését. Közönetlen mond Farkas Balázs országgyűlési képviselőnek, a ki felkutatatta családja vonatkozó iratokat, érintkezésbe lépett a jelenleg is tennálló Petneházy-család legidősebb tagjával, a ki a család birtokában levő okmányokat készségesen rendelkezésére bocsátotta. A felolvasó egy lapban a közönséget is felszólította, hogy a Petneházy-családra vonatkozó okmányokat küldje be.

A budai hős, Petneházy Dávid, eleintén nem tartozott a császár táborába, úgy látszik, bizott a törökben, Bizalma azonban, épp úgy, mint a többi magyaroké, nagyon megingott. A nagyváradi Ibrahim-féle gyalogzásos árulás után Petneházy Dávid utaltal fordult el a töröktől, s testestül lelkestül Lipót császár-herceg híve lett. Nagyon tévednek azonban azok, akik Petneházy Dávidot hajdu-kapitánynak tartják. Sohasem volt az, huszár volt kezdetül fogva. Hanem igenis, mikor Budavár ostromára került a sor, tényleg részt akart venni az ütközetben. Ezért megkérte Lotharingiai Károlyt, hogy bizza rá a hajduk feletti vezértségét. Rá is bízták. A hajdu-csapat körülbelül nyolczezer emberből állt. Különféle nemzetiségű katonák szolgáltak abban, de a magvát nyolczszáz hajdu (nagyrészen győri hajdu) képezte. Petneházy csapatait kétszer verték vissza, de harmadszor dicsőségesen nyomuit előre, s kitűzte a vár fokára a nemzeti zászlót, amint azt Cserey elbeszéli.

Cserey előadásából a felolvasó csak egy állítást nem hisz el, azt t. i., hogy Petneházy Dávidot a király grófi rangra emelte volna. Lehet, hogy akarták, lehet, hogy tervezték, de tényleg aligha kapta meg a grófi rangot. Legvalószínűbb az a két királyi okmány, mely Petneházy hős tette után kelt, nem nevezi őt grófnak. Az egyik okmány szerint Petneházy Dávid a

a király képeire vert aranyból nehéz nyaklánczot kapott hősi víztéségeért, melyet Arad visszavételekor tanusított. E kitüntetés akkori-ban a legnagyobb katonai kitüntetés volt, s körülbelül megfelel a mai Mária-Terézia-féle érdemrendnek.

Thaly ezeken felül is jelenti még, hogy a gyűjtéseket és kutatásokat Petneházyt és családját illetőleg minden irányban megkezdette. Végül indítványozza, hogy mindezen bemutatott okmányok tétessenek át lemaszoltatás és kivonatok készítése végett a jubelium rendezésére kiküldött bizottsághoz s ezen bizottság intézkedjék majd a leleszi konventnél őrzött Petneházy-iratok másolatok megszerzéséről is.

A társaság az indítványt elfogadta.

Iparos részv.-társulatok 1883-ban. (Vége.) III.

Iparos természetű részvénytársaságok. Mint újak alakultak: Budapest: 1.) Első magyar pamut-fonó- és szövetyár r. t. Budapesten 600,000 frt. 2.) Gyártelep, sör és szesz ipar társulat, (Temesváron) 500,000 frt. 3.) Testory-féle fém- és lámpagyár r. t. 175,000 frt, a vidéken: 4.) Felegyházi első gyufagyár r. t. 9,000 frt. 5.) Naszódon könyvnyomda r. t. 6525 frt. 6.) Szilágy-Somlyón nyomda r. t. 3050 frt. 7.) Rózsahegyén papírgyár r. t. 45,000 frt; — tehát összesen 7 iparos természetű részvénytársaság 1,338,525 frt részvénytőkével melyből 1,295,000 frt Budapestre — 63,525 frt, pedig a vidékre esik.

Részvénytőkét felemeltek: 1.) Első magyar üveggyár 100,000 frtről 150,000 frtra 2.) Rimamurány-Salgótarjáni vasma r. t. 7,350,000 frtről 10,000,000 frtra. 3.) Krenbergi kőszénbánya r. t. Sopronban 180,000 frtről 300,000 frtra.

Az összes felemelés: 2,820,000 frt, melyből Budapestre 2,700,000 frt — a vidékre 120,000 frt esik.

Részvénytőkét leszállítottak: 1.) „Athenaeum“ irodalmi és nyomda r. t. 480,000 frtről visszafizetés által 360,000 frtra. 2.) Verseczi téglagyár és építő r. t. 120,000 frtről saját részvényeinek megsemmisítése által 106,745 frtra. 3.) Brassón a keresztényfalvai tüzbiztos agyag készítő-gyár r. t. 30,000 frtről 20,000 frtra. 4.) Naszódon erdei faterményeket értékesítő r. t. 30,000 frtről 21,000 frtra.

Felszámolás alá jutott: A beregszászi gözmelom r. t. 60,050 frt részvénytőkéjével.

III/a. Vegyes természetű részvénytársaságok.

Mint újak alakultak: 1.) Győri vízvezetési r. t. 150,000 frt részvénytőkével.

Részvénytőkét emeltek: 1.) Lótenyésztés emelésére alakult r. t. 50,000 frtről 150,000 frtra. 2.) „Harmonia“ magyar zeneműszek r. t. 15,000 frtről 30,000 forintra.

Részvénytőkét leszállítottak: mifele „Lótenyésztés emelésére alakult társulat“ vagy egyéb hosszú nevű egyesület.

Nem is veszik meg pénzen se olaszok, se francziák, se németek; nincs se „import“-ja, se „export“-ja.

Mégis olyan nagyon elszaporodott jószág, hogy édes mindnyájunknak van belőle!... Kinek-kinek olyan, a milyen. — Egyiknek csendes szelid, a másiknak harsányan nyert szilaj, a harmadiknak ide oda rugdaló... és így tovább, a végtelenségig.

Oh Istenem!, bizony minden ember lovagol!...

A fészter, mikor látja tánczó lován a nyalka huszárhadnagyot, vagy egyéves önkéntest, felsóhajt magában: „mily szép, a kinek paripája van és lovagolhat!“... Pedig hát bizonyára neki is van, a min lovagol; csak-hogy ő maga nem igen veszi észre!

Az a nevezetes ebben az én jelenlegi tárgyat képező paripában, hogy a gazdájával — mindegyik a magáéval — többnyire együtt nevelkedik fel... és még sem ismeri senki sem a magáét; hanem mindenki ismeri a másét; néha egy-egy nevezetesebb emberét sokan... százan, sőt sok ezren is ismerik!

Ez a nevezetes és csudálatos paripa: a v e s s z ó p a r i p a !

Erről akarok beszélni, ha senki meg nem haragszik érte!... Bizonyára nekem is van!; mások jobban tudhatják, mint én magam, hogy: milyen és hány markos?

En persze — mint ez más embereken is megcsik — a magamét nem ismerem, nem látom; de annál jobban látom, ismerem... embertársamét!

Oh! ti vessző-paripák!... Az egész embervilág ti rajtatok nyargalózik!

Minő eszevesztett és érdekes „Carousel“!; ha feltudjuk tenni a dévaj szatira szemüvegét... és azon nézzük — nem restellev, hogy esetleg magunk felett is nevetnünk kellend — ezt a nyargalászó világot!

Sokan azt velnek, hogy a vesszőparipák a legolcsóbb paripák; mert hisz nem kell nekik abrak és melléjük lovász...; pedig nem

1.) Első magyar szálloda r. t. 740,000 444,000 frtra. Felszámolás alá jutott: 1.) Zuglói nyári lak r. t. 153,100 frt részvénytőkével.

Mihók Sándor A „Magyar Compass“ szerkesztője.

Helyi hírek.

* Felolvasó kör. Felhívás. — Mindazokat, kik a közhasznú ösmeretek terjesztését, s e célra a felolvasó kör felállítását szükségesnek látják és hajlják, tisztelettel felkérem a hónap vasárnap d. e. 10 óra kor a városba nagytanács-teremben tartandó értekezletre megjelenni. Az ügy már annyira fejlődött, hogy hónap már a hetes bizottság által beterjesztett alapszabály tervezet felett kell az értekezletnek határoznia. Debreczen 1884. febr. 9. Kovács János m. k. tanár. — Meghívó. A debreczeni „felolvasó kör“ f. h. 10. órákor a városba nagy tanács-teremben tartandó értekezletre. Tárty: Alapszabályok tervezetének felolvasása. Debr., 1884. febr. 7. Szűcs István.

* Ghiczó Béla altábornagy a ma hajnali vonattal Budapestre utazunkba érkezett s itt a mai nap folyamán szemlélet tartott a honvédsapatok, kivált pedig az altiszti iskola felett.

* Az evang. egyház presbiteriumának tegnap gyűlésén elhatározottak, hogy lelkészének M. a. t. r. Lajosnak a hó 24. kén legyen beiktatása. E alkalomra számos egyházi és világi küldöttség jön városunkba. Itt lesz báró Podmaniczky Géza is.

* Az öngyilkos katona szomorú elhatározására talán vet világot egy hozzánk érkezt tudósítás, mely szerint az öngyilkos baka nem lett azért öngyilkos, mivel barátait testi szerzetük gyengesége miatt hazaküldték. Ennek fölvetés a laptalan, mert tettének indoka az volt, hogy kaplárja a tett elkövetése előtt többször arczulott tette. Ezt állítja legalább egy hozzánk irt levélben, N. N.

* Meghívás. A debreczeni iparoskör 1884 évi mártius hó 2-án délután 3 órákor a kör helyiségében (czegled utcán Fried ház) évi rendes, és egyszersmind az alapszabályok 27. §. értelméhez képest tisztújító közgyűlést tart, melyre a kör alapító, rendes és kültagjai tisztelettel meghívattak. — Debreczen, 1884. évi február hó 9-én. Jóna Dániel elnök, Vadon Sándor, titkár.

* Az államtisztviselők bálja tegnap ment végbe s a farsang egyik legsikerültebb vigalmi közé számítható. A „Korona“ szépen feldiszített termet a legvalogatott, szép közönség egészen megtöltte. A tánc határtalan jókedvel vette kezdetét s tartott reggelig. Az első négyest mintegy 60-70 pár tánczolta. A mulatságon jelen volt városunk s megyénk főispánja, gr. Dégenteld József, s Simonffy Imre polgármester. A jelenvolt hölgyek közül tudósítók következőket jegyezte fel: asszonyok: Csáky Gergelyné, Veres Lászlóné, Gál Józsefné, Varga Károlyné, Krasznai Ferenczné, Fényes Gusztávné, Lengyel Imréné, Ujhelyi Andrásné, Mészáros Józsefné, Szabó Gáborné, Ferenczy Elekné, Ferenczy Aladárné, Schmid Róbertné, Bieber Bernátné, Papp Lajosné, Bódi Gáborné, Monó Gyuláné (Kassa) Hadházi-Fényes Zsuzsika, János Edéné, Kovács Józsefné, Heine Vilmosné, Dr. Kerényi Mihályné, Abafiné, stb. K i s a s s z o n y o k.

Csáky Katicza, Balkányi Jolánka, Rab Aranka, Monó Irén, Szögyéni-nővérek, Váradi Margit (Kassa) Horváth Erzsike, Gál Terka, Varga Vilma, Kiss Irén, Biber nővérek, Schmidt Paula, Heine Margit, Veres Vilma, Füleky Luiza, Mészáros-nővérek, Keszei Erzsike, Kiss Mihályné nővérel, Tóth Mariska, Kovács Ilona.

* Szeretem a dohányt! — mondá Tempető az operetében — „máma is megvertem két finánczot...“ Es ez a mondas borzasztóan kapóra jött tegnap, mert a debreczeni diákok (nem a színpadon levő mult századbeliek hanem azok, a kiknek épen e napon akadt holmi kis ügyök a fűtkevesbitő gondviselési levéll béka-színú uniformisával tünető tapsal és éljenzajjal fejezték ki tetszésüket.

* Színház. A Debreczenben játszó operette, „Tempető“ tegnap került szíre nálunk is — de aligha léssen hosszú életű a földön. Van olyan, mint egy középszerű francia operette s a Rákosi Jenő igen ügyes szöveg, néhány csinos részlet (Csipkerózsika románcza az 1. felvonásban, az erre következőkettő, a „debre-dárom“-nóta s még egy-két részlet, továbbá néhány tréfás ölet mindenesetre jó hatással vannak. Ilyen ügyes az, a mit a nagy-nénik énekelnek:

Mi a nagy-nénik vagyunk, Parapilvát utazunk!

De azért egyrészlől csak elmondhatjuk, hogy Csokonaiból Rákosi és Erkel urak nem tudtak magyar Boccacciót teremteni! Meglátott az egészen, hogy a zeneszerző magyar stílyre törekedett s azt nehányszor el is találta, de csakhamar beleest a francia operette-hangba; ilyenek már p. o. az „En vagyok báró Serteperti“, az „En lejék a kapitány“ s a Serteperti és Halmainé jegyen-ágas duetteje és általában az élénkebb meneti karok. Mind a zene, mind az énekeparthiek nehezek s ha énekkar és zenekar derekasan megfelel feladatának, az ugyan csak dicsőretére válik. — A magán szereplők közül föltétlen dicsőret illeti meg Halmainé asszonyt (Lilla), ki szépen énekel és élénken játszott s Váczai Vilmát (Dorotya) mulatók kömikumért és énekrészének szabatos exequálásáért, a férfi szereplők közül először is Nyilassi urat (Serteperti) emeljük ki, ezen folyvást haladó, szerepét teste minden porckijával játszó s igen jó hallású színtest, továbbá Németh urat a jó öreg notárius józú alakításáért. Orley Flóra k. a. nak, mint a czimszerep személyesítőjének, kiadja azt a bizonyítványt, hogy piros nadrágos magyar ruhájában igen jól nézett ki és kedves is volt, játékában volt sok elvenség, de a hangja, a hangja, az bizony meg van támadva. Meggyőző példaul szolgáljon, hogy a „debre-dárom“-nóta, mely Budapestten annyira elragadja a közönséget, itt, Debreczenben, a hol két akkora siker illetné meg: egyetlen egy k i s t a p s o c k á t s e m t u d o t e l ő i d é z n i. A barát-nótával szerencsebb volt s ez tetszett is. Addig, míg Halmainé — a 2. felv. közepe táján — nem jelent meg, bizony nem hallottunk se tapsot, sem éljents s a felvonásokközben se volt valami nagy zivatar. Mit mondjunk a Pálffy k. a. csipkerózsáról? Ne mondjunk semmit, talán a 2. vagy 3. előadásra annyira belejön ebbe a szerepe is, mint a Bronislavába a „Koldusdiák“-ban. Závodszy k. a. egy öreg asszonynak öltözött fiatal leányt, Krecsányiné asszony pedig Zsuzsit játszotta s ő énekelte el az „Este jött a parancsolat“-ot. — Különös, hogy épen itt, Debreczenben nem keltett ha-

tást sem ez, se s z é k y u r m i n P r i m u s v o l t ; m u g y a k o r o l t n a g y o t a d i á k o k e s h o l s z e p s z á m m a l .

* A debrecz folyó hó 10-én utczán, a gróftart, melyre az elhivatnak. A elhivatnak.

* Botrány. met adnók egy botrány egy a ket illetné meg megválaszthatna. Egy öregasszony tóttak a finánc hánycsémpeszt adón az öreg as giumba. A finánc nem berontottak tott portékát sz bákban, fűtölve mindenhol. Talán a fűtők lakásán el, ha az ifjabb nem kap vérszett urakra fűtyel, hogy a Szapary Epen e kritikú Nagy Sándor mán rendőr alk czok segítségére madott neki a fiaknak, kik „M majk meg „R z „A b z u g - k i a l t h á n y c s o m o s k a v o n u l ó h a d n a k .

pénzügyörög és dicsőretére válik. — A magán szereplők közül föltétlen dicsőret illeti meg Halmainé asszonyt (Lilla), ki szépen énekel és élénken játszott s Váczai Vilmát (Dorotya) mulatók kömikumért és énekrészének szabatos exequálásáért, a férfi szereplők közül először is Nyilassi urat (Serteperti) emeljük ki, ezen folyvást haladó, szerepét teste minden porckijával játszó s igen jó hallású színtest, továbbá Németh urat a jó öreg notárius józú alakításáért. Orley Flóra k. a. nak, mint a czimszerep személyesítőjének, kiadja azt a bizonyítványt, hogy piros nadrágos magyar ruhájában igen jól nézett ki és kedves is volt, játékában volt sok elvenség, de a hangja, a hangja, az bizony meg van támadva. Meggyőző példaul szolgáljon, hogy a „debre-dárom“-nóta, mely Budapestten annyira elragadja a közönséget, itt, Debreczenben, a hol két akkora siker illetné meg: egyetlen egy k i s t a p s o c k á t s e m t u d o t e l ő i d é z n i. A barát-nótával szerencsebb volt s ez tetszett is. Addig, míg Halmainé — a 2. felv. közepe táján — nem jelent meg, bizony nem hallottunk se tapsot, sem éljents s a felvonásokközben se volt valami nagy zivatar. Mit mondjunk a Pálffy k. a. csipkerózsáról? Ne mondjunk semmit, talán a 2. vagy 3. előadásra annyira belejön ebbe a szerepe is, mint a Bronislavába a „Koldusdiák“-ban. Závodszy k. a. egy öreg asszonynak öltözött fiatal leányt, Krecsányiné asszony pedig Zsuzsit játszotta s ő énekelte el az „Este jött a parancsolat“-ot. — Különös, hogy épen itt, Debreczenben nem keltett ha-

* Eljegyzése. Sternthal S. szertartásúdon, Etelek kisasszony ságot kívánunk a polgár leányainak já, a kedves Inoz közelebb jegyezze belü derek kovács fiatal legiőbb kíván

* Melyik a legdesre felel meg m r i s t á n k , m é g p e d i t a l a l ó s a t r y a l t a . W e b e r h i r e s „ D e n r á f o z ö s m e r n i e m o r i s t á i a r a , k i n e k a s z e r z ő t ö s m e r t

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A legelterjedtebb paripa.

(Egy kontár filozóf tanulmányaiából.)

... Jóllehet nem akarom állítani, hogy az ember és vessző-paripája egymásra, mint lélek és test, hatást és ellenhatást gyakorolnak; mégis van közöttük kétségkívül bizonyos összeköttetés. (S t e r n e .)

Nem szeretném, ha a fentebbi czim a kegyes olvasót ezen mostani szószaporításom tulajdonképeni tartalmára nézve téves feltevésekre vezetné.

Hazánk nagy kincset bir lo- és csikó-állományában. — Büszkéek is vagyunk rá. — Ha valamelyik szomszéd nagyhatalom lovasságát szaporítja, mindig hallani — mint csak e napokban is Olaszországról — hogy magyar fiamával kötött ló-kivitelre szerződést. Mezőhegyes, Bábolna, Kisbér valóságos universitásai a magasabb lónevelésnek; nem is említve a szelnevelte debreczeni ménest és az abból kiválasztott ötös fogatot, mely úgy jár, mintha nem is kocsis, hanem valami celebrált „táncz-és illemtanár“ tanította volna be.

... De hát azért én — szegény gyalogjáró ember lévén — nem az ilyen paripákról akarok most írni!

Azt se higgye senki, hogy talán a „leg-elterjedtebb paripa“ czimén azt a — fájdalom! szintén nagyon elterjedt — lovaglást szándékolom méltatni, melyet a „W e x l i “ és „P r o l o n g a c i ó “ nevű paripák eles hátán cselekszünk!

Nem! erről sem akarok most írni! Nagyon szomorú téma volna; a szomorúság pedig — legalább papiroson — nem elemem.

Az a paripa, a miről most beszélni akarok, valóban a „legelterjedtebb“ paripa! Nem nevelik ménesen; nem nemesítik Mezőhegyesen, Bábolnán, Kisbéren.

Nem gondoskodik a kelendőségéről sem-

egészen így van! Mert ha vannak is kevésbé kerülő irtatlan vesszőparipások, vannak ám olyan vessző Bucephalusok is, a melyek igen sokba kerülnek; a melyeknek hátán emberek ezrei, sokszor egész nemzetek, úlnék és nyargalásznak vesztül...; szentül hívén, hogy nekik már az országuk — mint hajdan Nagy Sándornak Macedonia — kicsiny lett!

Próbáljunk csak elővezetni egy párt a legnagyobbjából!

A legeslegnagyobb, azt hiszem, a muszkaló. — Az a különös neve van, hogy: „Nagy Péter testamentuma.“

Hány ezer emberi élet szolgált már — egy-egy zabszem gyanánt — e rettenetes állatnak abrakul...? mióta rajta lovagol a 80 millió fejtű agyaglábú óriás... — hol Tiflis, hol Bokhara, hol meg Constantinoply felé veszi egy-egy vakmerő iramodást... a „Kereszt“ és „civilisatio“ szent nevében.

A világnak — ki tudná? — szerencsés-jére vagy szerencsétlenségére, amannak nyargalását gátlólag, folyton az utban üget egy petroleum-, dynamit- és nitroglycerin-illatú vézna gebe: a „N i h i l ! “ ... Utját leégett városok, bomba-darabok, véres török, legyilkolt Csásarak, generalisok és rendőrfőnökök jelölik...

(Sántítsd meg uram mind a kettőt!... hogy soha erre felé ne jöhessenek!...) A francia ménesen nagy gondal nevelgetett „R e v a n c h e “ sem utolsó csikó!... Eddigi nevelése is már sok milliárdba került és még az ezutáni mennyibe fog kerülni!... Vajjon át fogja-e tudni ugrani majd a Rajnát?!

A talian „Irredenta“ is veszedelmes paripává látszott — még csak nem igen régen — kinőni magát... de a gazdáját néme-tül megtanították arra a magyar nótára, l á b á r a . . .

No de hagyjuk el a nagy paripákat... Sokkal érdekesebbek és — mert nem ártalmasak — kedvesebbek is... a kisebb paripák! Kivált a mi saját magyar fajú paripáink... Hagyjuk csendesen és feltartóztatlanul

elléptetni magunk előtt legismertebb és leg-turósabb hátú két paripánkat: az Eötvös Károly által nagy bravúrral lovalgolt és a nyiregyházi „D e r b y “ - n e l ő r e k i n e m k ö t ö t t ö s s z e g t ú d i j a t n y e r t „ F i l o “ - t . . . és az Istó-cziék által sarkantyuzott, de ugyanott egy ló-hosszal elmaradt, (a muzeumi turfon azonban némi revanche-hoz jutott) „A n t i “ - t ! . . . mert ezeket már annyiszor láttuk és annyira ismer-jük, hogy szinte megszűntek érdekesek lenni.

Azt mondják, hogy a „Filo“-nak az „Antti“-tól (vagy az „Antti“-nak a „Filo“-tól? tudom is én!) lett az a bizonyos „Káté“ nevű csikója, a melyen most kezd lovagolni egy orosz-lány-bátorságu (és orosz-lány-sörényű) nemes lovag; a legjobb szívű emberek egyike, az emeraldit omibus- és comfortable-gebek, kocsiba fogott nyelvígató ebek s egyéb sa-nyargatott okatlan állatok védője; Szent Ven-del földi helytartója; Vajjon el fog-e jutni rajta a czélhoz?

Hány féle válfajuk van ezeknek a vessző-paripáknak!... De ki tudná minden fajtájukat csak futó-lag is leírni!... Hanem azért egy néhányat még figyel-jünk meg, az apróbb, mindennapibb fajk-ból is.

Im, nézd: hogyan ugrik elő az „A g r á r - k é r d é s “ . . . hátán hordozva anyyi nagy vagyon és nagy ész tulajdonosát... és mégis mily könnyedén nyerit és száguld!... Vajjon mily dijjert versenyez? és mily czélhoz fog jutni?...

Amott vihanczol a „Jézus Mária huszá-rok“ mokány lovascskaja, hátán a nagy száju „Kis Megezs“-ekkel... Hogy ordítognak a hátát végig ülő lovagok... s sarkantuzzák mind a két oldalát sarkantyutlan opankás lá-baikkal!... Vajjon meddig bírják szuszszal... a ló, meg a rajta ülők?!

Irányi bányák is fel-felveti magát a méltóságosan galoppírozó „K ö z e r k ö l c s i - s é g “ hátára... s neki attakiroz a népszin-ház hiányos toilletteinek és a király-utca indiscret coupletjeinek...; de dárdája gyengé-

nek bizonyul mind szemalmainak vessz

Csanády báty

ügyes műlovar, e

gask lábával a más

vagol: az „átko

geszt! „Hiteh

Rendesen jól mul

tatvánván.

Hány nagy „A e s t h e t i k a “

Minden szính

felpattannak a há

publikum irtatlan

az, mikor a néző

aticza, Balkányi Jolánka, Rab Aranka, Szögyényi-nővérek, Várdi Margit, Horváth Erzsike, Gál Terka, Varga Ágnes, Biber nővérek, Schmidt Ágnes, Margit, Veres Vilma, Fuleky Ágnes-nővérek, Keszei Erzsike, Kiss Ágnes-nővérek, Tóth Mariska, Kovács...

tást sem ez, sem a „Reményhez!” Róna-székely ur mint Silányi a „Kis herceg”-beli Primus volt; mulattatott. Általában a kórikum gyakorolt nagyobb hatást és érdekesebb voltak a diákok és hölgyek roccocóruháik közönség szép számmal.
A debreczeni 1848/49-iki honvédegyelet folyó hó 10-én d. e. 10 órakor Széchenyi-utczán, a gr. Degenfeld-házban közgyűlést tart, melyre az egyet tagjai tisztelettel meghívattak. Az elnökség.
Botrány a kollegiumban — ezt a címet adnók egy tegnapi eseménynek, ha a botrány nem a pénzügyvéreket s rendőrségnek illetné meg, a melyeknek közgei valóban megválaszthatnák tulbuzóságuknak színterét. Egy öregasszonyt ugyanis rég szemmel tartottak a fiúcsok, mint ilyen tevékeny dohánycsempészt s ép akkor érték tetten, a midőn az öreg asszony dohánt vitt a kollegiumba. A fiúcsoknak se kellett több, hanem berontottak az iskolába s elkezdtek tiltott portékát szaglászni, szimatolva utána szobákban, fűtőlyukakban, pinczében, egyszóval mindenhol. Találtak is dohánt s dohányszagot a fűtők lakásán s ezt diadallal vitték volna el, ha az ifjabb nemzedéket képező diákság nem kap vérszemét s nem támad a szaglász urakra futtval, sárral és kődarabbal, ugy, hogy a Szapáry-huszárok hátrálni kezdtek. Epen e kritikusi pillanatban jött Gőrgői a Nagy Sándor... akarjuk mondani Beer Kálmán rendőr alkaptány 13-ad magával a fiúcsok segítségére és szuronyal (!) támadott neki a kacagó és zívajgó muzsafiúknak, kik „Mihászna, Mihászna”, majd meg „Röndnek köllőnni” és „A bzu-g”-kiáltásokkal engedtek tért a néhány csomócska dohánnyal nagy víztől el vonulod hadnak. Valóban szomorú az, hogy a pénzügyvérség és rendőrség (e két komoly és hasznos intézmény) ily módon teszi magát neveltségessé, de ellenszenvessé is tulbuzóságával. Jó is lesz rákapatni az ifjakat a régi harcász passziókra; épen a fiúcsok uraktól s a rendőrségtől várjuk! (Nem tudjuk, kié volt a dohány. Hanem utólag arról értesülünk, hogy 1 mt. m. és 86 kl. súlyú volt, a mi a tulajdonosoknak lesz alkalmuk 395 frt 20 krt fizetni. Együttal megemlítjük, hogy a fiúcsok urak a hetivásárra érkező szökereket zsandárral állítják meg az országúton s ugy esnek neki! Ez már mégis csak sok a jóból!

A gazdálkodó ifjak által e hó 14-kén, csütörtökön, a „Korona” szálloda termében tartandó táncvizigalomra, csak is a meghívó előmutatása mellett lehet részt venni. Figyelmeltetjük a körülményre az ott megjelenni akarókat.
Eljegyzések. Közlebb váltott jegyet St. Erthál Sándor fiatal sámsoni győztesért tulajdonos, a kedves és szép Rozs Eteleka kisasszonnyal Nagy-Váradról. Boldogságot kívánunk a fiatal párnak. — Városunk polgár leányainak egyik kiváló szépségű tagját, a kedves Inczedy Nagy Erzsikét, közlebb jegyezte el, Molnár Abmrus helybeli derek kovács mester. Fogadják a derek fiatal lezőbb kívánatunkat.
Melyik a legelterjedtebb paripa? E kérdésre felel meg mai társzánk egyik humoristánk, még pedig oly sok szellemmel s oly találó satyrával, a mely becsületre válnék a Weber híres „Demokritos”-ának is. Az olvasó rá fog ösmerni e városunkban lakó jeles humoristáira, kinek ilyenféle dolgozatai — ha a szerzőt ösmert tulserényessége összegyűjté-

sükben nem gátolná — külön kötetben kiadva is nagy hatást keltenének. Ajánljuk az érdekes közleményt olvasóink figyelmébe; mindenki ráösmerni a lejtromban... a saját papírájára!
Börtönvizsgálat. Ma délelőtt vette vizsgálát alá a közigazgatási bizottság által választott börtönvizsgáló bizottság a városbáza épületében levő börtönhelyiségeket. A bizottságban volt gróf Degenfeld főispán. Simonffy po gármeester stb. A börtönhelyiségek rendben találattak.
A polgári kör f. évi február 17-én vasárnap délelőtt közgyűlést tartván, erre a kör tagjai tisztelettel meghívattak. Az elnökség.
Kellometlen tévedések. A színházban nem egyszer történt már, hogy valaki csak azt a helyet foglalja el, a melyre jegyet váltott daczára ennek jön más egyen s ime annak is ugyanazon helyet mutató jegye van. Igy volt ez legujabbban két esetben, hol két városi tisztviselő jött a lehető legnagyobb kellemetlenségbe. Kérük a nálunk panaszokdók az igazgatóságot, hogy ilyesmi ne forduljon többé elő.
Edith k. a-nak, helyben. — Természetesen „trillák” olvasandók ama csupán sajtóhírből megnevezhető öltöny darab helyett. Eynyvit a „Debr. Hp.” előzékeny helyreigazításra. „Hanem igaz! Epen most olvassuk, hogy gyógyítottak ki a budapesti közkórházban egy cigányasszonyt, a ki azt hitte, hogy beka van a gyomrában. Hánytatott adtak be neki s egy békát csempésztek elébe. Nem lehet ilyesféle kurát alkalmazni azokkal szemben, a kik azt hiszik, hogy vicz van a fejökben?
Szobozsólóról írják nekünk hogy az országos kiállításban való részvétel tárgyában Szivós Géza főjegyző mozgalmat indított s oda igyekszik, hogy a kiállítók térdjait a város fizesse, a mi Szobozsóló előjáróságának dicséretére is válna. — Irja leveleznök, hogy egy oda való jómódu parasztagdza szép leánya áldott állapotba jutott és gyermekekét előltemiért a fenytő bíróság elzáratta.
A Csokonai szobor városunk e kiváló szépségű műkincse, nem sok gond van fordítva, a mint látszik. A talpazat lépcsői telvék sárral s a rajtok taposás minden jeleivel. Aztán azok az ott olvasható firkálások sem igen emelik a szobor szemléltőiben a kegyeletes érzést. Ajánljuk az illetékes elnökség figyelmébe ezen körülményt s talán ezek után remélhető, hogy a szobor ha bár egyszer, de mégis némi rácszattal körül fog vétetni.
Temetés. Czincz Ignác h. bőszőrményi polgárt igen súlyos csapás érte, neje szül: Fried Rozália f. hó 6-án hosszas szenvedés után 55 éves korában elhunyt. Az elhunyt társzolgája a bánatos férjén kívül leánya Czincz Berta, férjéért Nagy Józsefné. Nyugodjanak porai békében!... A gyászos család részéről vettük a következő „Nyilt közönetet”: Mindazok, kik feledhetlen nóm, illetőleg édes anyánk, Czincz Ignácné temetésén résztvettek s ezáltal bánatunkban osztozkodni kegyesek voltak: fogadják forrá köszönetünket. Czincz Ignác, és Nagy József, nejele Cicz Bertával.
A halápi állomás örörlő átvettük az „Egyetértés”-ből azon hírt, hogy meglett gyilkolva; váauonkban is közbeszéd tárgyát képezzen ez, tudakoztunk ez ügy mibenléte felől; hivatalos helyről azon értesítést nyertük, hogy az nem történt meg.
A színházról. Jászai Mari asszonynak, a nemzeti színház tagjának vendég-szereplését hirdeti egy helyben — pénteken — megjelenő hetilap. Krecsányi nem tud róla sem-

mit, s ily szó sics róla, hogy vendég-szerepljen. Németh József a jövő héten Kasára megy, hogy résztvegyen a Cservári Ilona 14 kén leendő jutalomjéjékán. — A jövő héten színre kerülnek: hétfőn „Tévedések vigjátéka” vizjáték, itt előzör, kedden „Tempefői”, szerdán: „Fourchamboult család”, csütörtökön: „Egy millió”, (Fenyéri M. jutalomjátéka), pénteken: „Nézd meg az anyját” vizjáték, szombaton: „Koldusdiák”, (Oliendorf szerepében nem Kiss Mihály ur lép fel, mint azt a fentebbi pénteki hírlap közölte). Vasárnap: „Komámasszony” népszimű, Makröczy Jánostól.
Azon öngyilkos ki a Frohner szállodában szíven lötte magát, nem Nagy Dező volt a neve, hanem Mocsy Lajos. „Nagy Dező” név volt aláírva azon nyilt levelekre, melyet nála találtak; ezért közöltük mi is e nevet.
Jutalomjáték. Egy egy jutalomjáték sikerére nagy befolyással lehet az előadandó darab megválasztása és a jutalmazandó jó igyekezete arra nézve, hogy a közönség buzdítását kiérdemele. Fenyéri Mór ur ki mint író, az akadémia pályaköszorujával dícselkedhetik, mint színész kivitta azon véleményét, hogy nagyobb szerepeit kellően átgondolva s jól kidolgozva mutatja be s kedvelv mulattatja a közönséget kisebb, inkább kisegítő szerepekben is. Jövő heti jutalomjátékul (hogy a másik kellek is megtehessen) Labiche és Delacroix ez összel a nemzeti színházban is felelevenített igen mulatságos vizjátékát a híres „Egy millió” szemelte ki. Ajánljuk e jutalomjátékot is a közönség pártfogásába!
Holnap lesz az „Alarczos bál”, a „Bika” dísztermében. A jegyek kelendősségből jétve, bizton nagyközönségre számíthatni. Alarczos is lesz elég és az egész mulatság igen kedélyesnek ígérkezik.
Az iparos ifjusági egyesület holnap gyűlésében igen fontos ügy tárgyzatati. Nevezetesen szóba jött, hogy két rendező tag küldessék az egyesület költségén, tanulmányozási célból. Miután az egyesület erre alappal rendelkezik, hihető, hogy két ifju még ez évben kiküldetik Párisba.
A debreczen-nánási vasút építkezési munkálatán annyira előhaladtak, hogy a megnyitást május elejére ki lehet tűzni, Csak örvendeni tudunk e haladásban.
Megfejtés. Lapunk múlt szombati számában közölt sakk-talány helyes megfejtését ujabbban beküldötte: Kiss Erzsike.
A Függelenség-et kérjük, hogy tessék idézni a tőlünk átvett közleményeket! Oket is idézzük!
A nagyerdei gőzfürdő, a kazán tisztítás miatt hétfőn és kedden zárva lesz.

Hát olyan lovagot láttatok é már, a ki vesszőparipául a maga tulajdon sánta lábát nyergeli fel és azon nyargalózik!... Ilyen is van. Egyszer valamikor kocszított; a lovak megijedtek; ő — hogy baj ne essék — kiugrott a kocsiából és... eltörte az egyik lábát... Szerencsére nagy ur dolgában járt... az megcsinálhatta a lábát... de azért hazafasán biczeg... és a tisztelt választó közönséggel már nem egy alkalommal kegyeltette meg rövidebbik lábát, mint a dicső szabadságharcznak (hol golyó-bis, hol meg rab bilincs által felavatott) vértanusági souvenir-jét!
Hát az vajjon nem mulatságos látvány é, mikor kolbáson, töltött káposztán és egyéb fáiin houi comedeziákon szép testi terjedelemler felvergődött derek magyar emberek — ignorálva az öreg Menenius Agrippa böles meséjét — össezeskúsznak és pártot utnek a saját hasuk ellen és felülnek, izeszgetve minden igaz gyomru magyar embert, a „Vegetarianismus”-nak keresztelt nyári abrakos paripára... és számúznek minden pecsenyét, minden húst és avval elegendes „tolondék”-ot és „gyüremény”-t, meg a szivderítő borocskát is!... s mindezek helyett hamis bálványokul felállítják: az egykedvű spenót-ot, az illetlen sárgarépát, a buta tökök, az otromba krumplát, a szemtelen paszulyt s más ily sem miségeket, melyeket csak az „aúlág” képes valamiké varázsolni!... és isznak — még nyilvános lakomáiknál is — vérelevenítő bor és pezsgó helyett — tutyimutyi-vé tévő limonádét és málnavizet!... Aztán olyan fanatikusok, mint egy nazarénus!... Elettrendjükre — a has autokratikus uralma ellen irányuló eme gastrónómiai nihilismus-ra — mindenkit igyekeznek átcsábitani.
Jaj neked, ha egyik hívükkel valahol összezhos a sors!... mert nem egy könnyen szabadulsz meg tőle!... Hogy kellőleg óvatoss lehess, ide jegyzem, hogy mik az ismertető jeleik.

a petroleumos hordó meggyuladt, explodált s az ez által keletkezett tűzben egy ember odaégett, egy pedig súlyosan megsérült.
Halalozások. Czillhert Győző, jeles gazdasági író, meghalt. — Dresdenban Mária-Anna hercegnő, György herceg szász trónörökös neje, hosszabb betegeskedés után 41 éves korában elhunyt. — Bergher, a városunkban is ösmertes lélek- és rémidező, a híres varázs-zinház tulajdonosa, Brailában meghalt; halálát az előadásához szükségeselt világitó gáz mérge okozta.
Törvénytörések.
A postai lopások. A 240,000 forintos postalopás ügyében a folyamatban levő rendőri vizsgálat semmit sem derített ki. Ellenben a kiszállítási tizenöt ezer forintos pénzeszelevéltűnése folytán három tiszt és két szolgáló állástól és fizetésüktől fel voltak függesztve, már e hó elején visszahelyeztettek, de egy tisztviselő ellen, kit erős gyanukodók, sőt bizonyítékok terhelnek, fenytő jelentés intézettek a budapesti kir. törvénytörésekhez.
Közgazdaság.
Sertésvásár. Kőbánya, febr. 7. Az itzlet változatlan. Magyar urasági, öreg nehéz 44.—46, fiatal nehéz 48.—48.50, forint közép 46.—47.—, könnyű —. Szedett nehéz 46.—46.50, közép 45.—46—, könnyű 44.—45.—. Romániai bakonyi, nehéz 48.—49.—, átmeneti, közép 46.—47, bakonyi könnyű 44.—46.—, átmeneti, eredeti nehéz —, átmeneti közép —, átmeneti szerbiai nehéz 48.—49.—, átmeneti közép 46.—48.—, átmeneti könnyű 44.—46 átmeneti, — hízó 1 1/2 éves élősúlyban 40/0 levonással —, 2 éves —. Két éves —, öreg —. Az árak hízalt sertésekénél páronként értendők. Romániai és szerbiai sertésekénél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőnek, páronként 4 arany várm fejében megtérítetik.
Számreljévény.
Közi K. L. — 8, 10, 15, 16, 3. Egy hangszor neve. 22, 20, 6. Nevezetes gazdasági növény. 2, 11, 7, 24. Drága kő. 1, 12, 17, 17. Egy régi néptörzs. 21, 14, 10, 4, 20. Nevezetes házi eszköz. 23, 13, 22. Minden ember bir ezzel. 1, 5, 8, 9. Egy kotszó. 18, 20, 24, 19. Sok van ilyen hazánkban is. 1—24. Ösmertes népdal kezdet. Megjelölt neveit közöljük s köztük érdekes könyvet sorolunk ki.
Színház. Vasárnap, február 10-ikén „Nagyapó” népszimű 3 felv.
Naptár. Vasárnap, február 10. Napkél 7 ó. 16 p., nyugszik 5 ó. 13 p.
Szerkesztői posta.
K. I. urnak, helyben. — A költeményt köszönettel melőzzük.
I. L. tanár urnak, helyben. — Válaszolni fogunk.
Sz. I. I. (par t. j. urnak, B. Ujváros. — Legközelebb hozzuk.
Felelős szerkesztő: GÁSPAR IMRE.
Kiadó KUTASI IMRE.

Kiadó lakás és bolt helyiség. Péterfia-utca 648—9. sz. háznál a honvédelkntanya tőzomszedságában levő hazatelek minden rajta levő épületekkel együtt u. m. több lakszoba külön borméresi-hely és egy teljesen felszerelt bolt helyiség több évre kiadó. Értekezhetni nagy-uj-utca 1704. sz. háznál Jóna Dániel tulajdonossal.
Pályázati hirdetés. A debreczeni ref. egyház pénztári hivatalában az ellenőri állás halálkozás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik, a mi azzal a megjegyzéssel tétetik közzé, hogy azok, kik e 600 frt évi fizetéssel és 600 frtot tevő cautió letételének vagy szabályszerű biztosításának kötelezettségével összekötött hivatalt elnyerni óhajtják, kellően felszerelt pályázati kérvényüket f. é. február hó utolsó napjáig fögöndnök Sápý Sámuel urhoz adják be. Debreczen, 1884. február 3-án tartott presbyteri közgyűlésből.
Az egyháztanács.

FÉNYES ALARCZOS Bál a „BIKÁ”-ban vasárnap 10-én Kezd. 7 ó.
Image of a man in a tall hat and coat holding a sign.

DEBRECZENBEN EGYEDÜL HOLVAY GYULÁNÁL

a nagytemplom közelében.

A legtökéletesebb, minden világiállításokon a legnagyobb érmeikkel jutalmazott eredeti varrógépek rendelhetők. Másnemű varrógép-kereskedőknek helyben azon gépek, melyeknek eredeti varrógépeit csak én nállam kaphatók elárulítás végett **semmi áron nem adnak** és mások által **e gépek** visszaélésével kereskedésbe hozott varrógépek **csak utánzott**, legyen az ázsiai készítmény is és nem oly eredetiek, mint a központi varrógép-raktáromban kaphatók.

A varrógépek eladása házalók és ügynökök nélkül történik, mint jó varrógépnek ilyesmire szükség nincz.

GYÓGYJELENTÉSEK

Magyarországból

az egyedüli valódi HOFF JANOS-féle malátakivonati egészségi sör, a maláta-egészségi chokoládé és mell-maláta-cukorkák felől, köhögés-, mell-betegség-, testi gyengeség-, vérszegénység-, gymbajnál és minden betegségből való fellábbadásnál.

STATISZTIKA

A betegségek, melyekben a malátagyártmányok, Hoff János rendszere használtak, a következők: köhögés, légző szervek csuza, tüdővész, altest bajok, hümoroid, elerőtlenedés, hagymáz, vérszegénység, emésztési nehézségek. — Használt gyártmányok: maláta-kivonati-egészségi-sör, maláta-ohokoládé, koncentrált maláta-kivonati, mell-maláta-cukorkák. Valamennyi Hoff János rendszere szerint.

Alapítási év: 1847. — 59 kitüntetés. — Több mint egy millió köszönőirat. — A Hoff János-féle maláta-gyógytápszer eladása minden művelt államban, 27.000 elárulító helyen ezközlöttek, ebből esik Nyugat-Európára 12.000, Kelet-Európára 9000, Am-rikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Am-rikában 400 ujság, Fennáll Berlinben 1859. óta, Bécsben és Budapesten 1861. óta.

A valódi maláta-gyógytáp-készítmények egyedüli feltalálója és készítőjének, Európa legtöbb fejedelmei csász. kir. udvari szállítója

Hoff János

cs. kir. udvari szállító urnak, kir. kereskedelmi tanácsosnak, — az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas rendek lovagjának: Bécsben, Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Rátorkodom az ön j e l e s malátakivonati, mely név névze annyira gyógyhatású, ismét egy csekély mennyiséget rendelni és pedig 13 palack malátasört és egy kiló 1-50 rendű csokoládét. V. 11. ány, 1884. január 11-én.

Schusztler Jozefina.

Kérem 6 palack malátasört és 3 font 1-50 rendű csokoládét részemre küldeni. Nagymérvű buskomorság, ban szenvedek. A csokoládéból mintegy 40 fontot fogyasztottam már el, mert engem igen jól táplál. Midőn 1881-ben személyesen látogattam meg az ön bécsi raktárát, már akkor is megismerem az ön készítményeit. És most 1884. január 5-én, gyógykezelő hírneves orvosom Dr. Leidesdorff tanár, udvari tanácsos az ön malátasört ajánlotta. S a s d, (Magyarország) 1884. január 11-én.

Dr. Kugler Lipót,
kerületi orvos és Baranyamegye tiszt. főorvosa.

Tekintetes ur!

Száveskedjék az ön j e l e s Hoff János-féle malátakivonati söréből részemre küldeni. Felső-Stanestie, 1884. január 1-én, Bukow

Joan Ritter v. Bejan.

Kérem szíveskedjék az ön Hoff János-féle mell-maláta-cukorkáiból minél előbb küldeni. E cukorkákat igen jóknak találom s ezért óhajtok közvelelen önöt hoztatni. Lőse, 1884. január 2-án.

Tisztelettel

Kray Miksa.

Árak: Maláta-kivonati egészségi sör, 10 palack 7 frt 26 kr., 28 palack 14 frt 60 kr., 58 palack 30 frt., fél kiló maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr., egy negyed 1 frt 30 kr., egy nyolcad kiló 70 kr. II. fél kiló 1 frt 60 kr., egy negyed kiló 30 kr., egy nyolcad kiló 35 kr. Malátacukorkák egy zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonati egy üvege 1 frt 12 kr., kisebb 70 kr. Gyermek tápszer 1 frt. Egy egész malátasört 80 és 50 kr. Maláta-növény-szárazan 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb megrendeléseknél árkedezmény. A csomagolás a legolcsóbban számított. Az első valódi nyalkaálódó Hoff János-féle mell-maláta-cukorkák kek papírban vannak. Vételnél csak ilyenek kerendők. 11 palackon felül Budapestre hirtelnyű ártáron szállítunk.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Rickl J. Z. Geréby Fülöp, továbbá Nyiregyháza. Korányi Imre gyógyszer. Nagy-Várad: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István. Kaufmann Jakab. N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuel. Hajdu-Böszörmény: Lengyel László, valamint minden rendszeres gyógytárban.

A tisztelt gazdaközönséghez!

Ezennel van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a debreczeni piacon jelenben meglevő és a magy. kir. gazdasági tanintézet felügyelete alatt álló **gazdasági gépezetmehz**

BAUER IGNÁCZ ur

a kassai csermelyvölgyi gazd. gépgyár volt igazgatója társamul belépett, az üzlet vezetését átveszi és tüzletünk ügyeit ezentul

Bauer és Társa mezőgazdasági gépcsarnoka

ezég alatt folytatandja.

Ezen gépcsarnokot Bauer Ignác ur az e téren szerzett gazdag tapasztalatai alapján teljesen újonnan fogja szervezni, főfeladatául tűzvé ki azt, hogy a gépraktár mindenkor kipróbált minőségű és jutányos áru gépekkel legyen ellátva.

Bátorkodom ezen teljesen reális alapra fektetett vállalatot a tisztelt gazdaközönség szives pártfogásába ajánlani.

Kelt Debreczen, 1884. január havában.

Teljes tisztelettel

Török Gábor,

tanár,

a fentnevezett gépezet tulajdonosa.

Ruganyos felkötők 2 frt 10 kr 4 frt 50 krig.

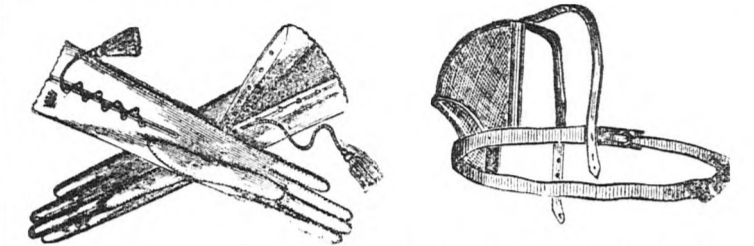
Miután a véletlen szerencse kedvezett, egy igen olcsó s a mellett kitünő finom bőrányaggal rendelkező gyárral megismerkednem, a nagyérdemű közönség érdekében üzletemet egy szereltem fel, hogy bárki izlésének és igényének tökéletesen megfeleljen.

Ennélfogva bátorkodom a n. é. közönség figyelmét felhívni, miszerint újlag felszerelt

KEZTYŰS-ÜZLETEMET

(KISTEMPLOM BAZÁR-ÉPÜLET)

a legkiválóbb jó minőségű, saját gyártmányú ezikkkel berendeztem, a melyek a helybeli piacon a legjutányosabban egyedül csakis nállam vagy tölem szereshetők meg.

Az árak egyenlők a glace, mosó szarvasbőr vagy katonatiszti keztyűknél. Továbbá ajánlom a nállam készült ruganyos és az ugynevezett ruggyanta **SERVKÖTÖMET** is, melyek nem tetszés esetén visszacserelelhetnek; ugyszintén ajánlom a legjobb és legalkalmasabb **SZUSZ-PENZORIUMOKAT**, különféle mustrákban és nagyságokban, melyekből mindig nagy készlettel rendelkezem, ajánlom minden a keztyűs-séghez tartozó ezikk elkészítését a legnagyobb pontossággal. — A servkötők megrendelésénél a derékosság szükségeltetik és annak kijelentése kéretik, hogy jobboldalra vagy baloldalra kívánatik-e?

Pestieknél sokkal olcsóbb és jobb készületből, nállam megrendelhető szarvasbőr-nadrág, lepedő, párna, és ülő-párna, sipka-béles 80 kr. Szarvasbőr-nadrág-festést, mosást, ugyszintén keztyű-mosást és tisztítást elvállalok.

Üzletemben tartok férf- és gyermekek számára való nadrágtartót, női fecskenőket, fülfecskenőket, méhparecet és mindenféle harisnyakötőt bőr- és se-lyemből; ugyszintén nállam kaphatók: a legjobb szeplő kenőcs, egy téglí 50 kr. Halottai fekete térfi és női keztyűket nagyválasztékban tartok, ugyszinté báli térfi és női keztyűk készletben kaphatók és megrendelhetők, melyet a legrovidebb idő alatt elkészítek.

Mindezeknél fogva a n. é. közönség becses figyelmét kérem és me- leg pártfogásáért eszedezem.

NAGY ANDRÁS,
keztyű-gyáros.

Szarvasbőr nadrág 18 forinttól 35 forintig.

== Naponként reggel 10 órától esti 9 óráig nyitva, ==
főpiacz, Hatvan-utca szegleten. Tóth Gyula ur házában.

TÖRTÉNETI MUZEUM

Friedman E. panorámája és stereoskopiai terme,

melyekben a mult vagy jelen tekintélyei mint viaszalakok természetes nagyságban s állásban ábrázoltatnak.

Tárgyszorozat:

I-ső FERENCZ JÓZSEF osztrák császár és magyar király ő Felsége magyar tábornoki egyenruhában.

IX. PIUS pápa ő szentsége

1865-ben kihallgatáson fogadja Izabella spanyol exkirálynőt, ki palota-hölgyének kíséretében lép elő.

A sedáni kapituláció.

III. Napoleon császár átadja Vilmos porosz királynak kardját, miután hadseregével együtt a porosz trónutód és Bismark herceg jelenlétében meghódolt.

Maximilián mexikói császár. Miranon és Meja tábornokainak megöltése az abbéval.

A tótás, mechanikai felszerelésű alak, az 1873-diki bécsi világiállításból.

A markotányosnő a porosz francia hadjárataban.

Kossuth Lajos 1848/49-ki magyar kormányzó.

Petőfi Sándor híres magyar költő, mint nemzetőrségi tiszt 1849-ben.

Nagy Frigyes, az öreg „Fritz“ Poroszországból.

Itt még soha nem látott egészen új:

AMOR és VENUS (mechanikai) a szerelem istene és a szépség istennője.

(Zeilert M. és fia müncheni műterméből.)

Ezen felette szép, természetes nagyságu csoport, kiválóan kellemes benyomást tesz a nézőkre. Venus az erdőben alszik, felette a szerelem után esenyő Amor lebeg. Hstározetan észlelhetők szerelmi kísérletei, mire Venus az almból fölébred, szemeit felnyitja s tisztelője tova röpöppen.

II. SZAKASZ.

Egy egészen új, érdekes képtár.

Esketési jelenete Reszó osztrák főherczeg ő fenségének Stefánia belga főherczegnő ő fenségével Bécsben az augustinusok templomában 1851. május 10-én. II. Sándor orosz czár elleni merénylet, elkövetve 1881. évi márczius hó 13. dynamitombával a nihilisták által. A Ringszínház kataszt ófája Bécsben 1881. évi december 8-án. Vadászat óriás zuzárokra Afrikában. II. Sándor orosz czár temetése. A bécsi Ringszínházban elégettek temetése a központi temetőben Bécsben. Alexandria ostroma 1882. augusztusban. A spanyol inquisitio vagy a kivallató terem.

Belépti-díj személyenként 20 kr. Gyermeknek 13 éven alul és cs. kir. katonák őrmestertől lefelé 10 kr.

Tisztelettel alólított e város tisztelt közönségének tudomására hozza, hogy ez ezen- nel hirdetett műtár egyike a legszebbeknek és érdekesebbeknek.

Miután a tulajdonos Európa minden nagy városaiban köztetszésnek örvendett, e helyen is nagy látogatottságnak élve nézhetni remél.

Kiváló tisztelettel

Friedman Eliás, a műtár és panoráma tulajdonosa.

Kiállítások
Helyben és postán
Egy évre : : : :
Fél évre : : : :
Negyed évre : : : :
Egyes száma

A lap szellemi részét
den kölcsönözni foglalkoz
has földszint, a szerkesztés
bérmentve kilti

Előfizetheti
TITKOSI KÖNYV
GONATYI KÁROLY
kereskedésében és a
mában KUTASI IMRE
nyomdájában a postai
nyomtatás.

Sze

(K) Tisz

nak valóban

parlamentben

hogy a mo

olyan sulya

minő ma van

hogy a tulsuly

ország ro

országot m

Románia sem

triáról akar

nők azt leg

vánithatná

van Lond

Konstánti

vagy Román

képviselünk

magyar nemzet

igy, mert Ausz

erősebben áll

mint a hogy

már az iskolás

meg bárki az

birja a német

vatalnokok össze

és mondják, hog

Kossuthiá

is, eltaladja a

hogy rossz min

szasztó hibájért

Mindezekb

gyarország sem

fold előtt 1867

nyira súlyedett

van ember, a

Magyarországnak

jogai Tisza kor

jövő országgyű

Reichs-Einheit

Idáig kell hát

csakvéseket, me

oly bőségesen el

kednének a szer

nemével állani a

De ha ug

Kálmán, nem a

radni az ő ösme

melt utóda, a p

a ki minden a

hogy ezen állan

Pedig hej!

mint azt ő Ex

hiszen behoza

melynek alapját

tette és e műve

szott lenni Magy

ságainak egyesít

Gyula pénzügy

vényre juttatni.

porította az a

eddig már ő tsz

szen csak magy

jövedelme több

No meg az

sából is csak fol

annak, hogy az

millió forin

csak azért, persz

piaczi ezikké válj

számításba tessz

ki, hogy hát a p

kozata sem több

ma még rosszabb

tára, mint állott

hogy nem volt be

de legalább adós

Nincs tehát

nak, hogy a kor

csakedjenek ő k

már pénz dolg

bünk van a se

mondja a példab

faépén is jó<

Bécsbe küldeni, é

látszik — legink

És épen azért

véleményünket, h

goknak nyugod